

V. Spang-Thomsen, Skattetabeller 1957–58, 12. udg. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1957, 68 s., kr. 7,85.

Hæftet indeholder en tabel over formueskat, tabeller over indkomstskatterne i en del af landets større kommuner, eksempler på, hvorledes man beregner sin skat og de vigtigste ligningsregler. Der er en tabel over indkomstskat til staten og folkepensionsbidrag, tabel over børnetilskud samt tabeller til vurdering af aktieselskabsskatter. Hæftet giver i en nøddeskal, hvad menigmand bør vide om disse ting, og det gi'r eksperten en masse oplysninger, han ellers måtte oplede fra mange forskellige kilder.

Erik Johnsen.

Svend Jensen og O. Loff, Bogføring og årsregnskab, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1956, 147 s., kr. 13,75.

Svend Jensen, Regnskabsanalyse, 2. udg. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1956, 100 s., kr. 8,75.

Formålet med disse to bøger er at danne grundlag for undervisningen i bogholderi ved universiteterne, Polyteknisk Læreanstalt og Den grafiske Højskole.

Den første bog, der er en indføring i elementært bogholderi, er på flere måder nydannende indenfor det pensum, man på universiteterne hidtil har krævet af folk til bogholderiprøven, idet den indeholder et 30 sider langt afsnit om vurderingen af årsregnskabets poster, altså en indførelse i elementær statusteori. Man kan diskutere om dette er noget for nybegyndere i faget, det vil sikkert forekomme særdeles abstrakt for de fleste, selv om afsnittet er systematisk opstillet og velskrevet. Der kan rettes indevnding mod et ord som „kapitalfundamentet“ (s. 107), og der kan rettes indevnding mod det slagordsagtige

i fortolkningen af aktieselskabslovens § 42 (s. 111): „1. Ejendele (aktiver) må aldrig vurderes for højt. forpligtelser (passiver) aldrig for lavt. 2. En fortjeneste må aldrig tages, før den er sikkert konstateret, virkelig til stede, et tab altid, når blot det er ventet eller sandsynligt.“ Men som helhed er fremstillingen sober og nøgtern.

Med hensyn til indførelsen i bogholderiets problematik og praksis, er dét, der berettiger en ny bog, at den rent fremstillingsmæssigt, rent pædagogisk hæver sig over sine forgængere. Og selv om det m. h. t. behandlingen af grundproblemerne er vanskeligt at se forskel på Poul Hansens hidtil anvendte bog og nærværende, har sidstnævnte det fortrin, at årsregnskabets udformning er mere indgående behandlet og at afsnittet om det dobbelte bogholderis grundregler vel er mere logisk i opbygningen. Alene i disse to afsnit ligger en berettigelse af bogen.

Eksemplerne i bogen er sat forbilledlig klart op, om de altid er ganske udtømmende, er mere usikkert.

Selv om der findes specielle lærebøger i gennemskrivningssystemer kunne disse godt behandles mere udførligt, f. eks. på 3–4 sider mod som her en halv.

Men når dette er sagt, må det også siges, at bogen sikkert vil egne sig fortræffeligt til sit formål; den er overskuelig og den indeholder det for en lærebog så vigtige stikordsregister, der her er gjort ret fyldigt.

Svend Jensens bog, *Regnskabsanalyse* er på 99 sider. Regnskabsanalysen blev i Poul Hansens bog fra 1947 klaret på 23 sider, så når man starter på Sv. Jensens fremstilling, regner man med at få meget at vide. Men faktisk står der ikke andet i den end den ganske traditionelle opstilling af en virksomheds rentabilitet, finansiering, likviditet og soliditet, samt noget om dens kreditværdighed. Hvad der navnlig savnes er kriterier til afgørelse af usikkerheden på årsregnskabets enkelte størrelser, al den stund dette i nærværende

V. Spang-Thomsen, Skattetabeller 1957–58, 12. udg. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1957, 68 s., kr. 7,85.

Hæftet indeholder en tabel over formueskat, tabeller over indkomstskatterne i en del af landets større kommuner, eksempler på, hvorledes man beregner sin skat og de vigtigste ligningsregler. Der er en tabel over indkomstskat til staten og folkepensionsbidrag, tabel over børnetilskud samt tabeller til vurdering af aktieselskabsskatter. Hæftet giver i en nøddeskal, hvad menigmand bør vide om disse ting, og det gi'r eksperten en masse oplysninger, han ellers måtte oplede fra mange forskellige kilder.

Erik Johnsen.

Svend Jensen og O. Loff, Bogføring og årsregnskab, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1956, 147 s., kr. 13,75.

Svend Jensen, Regnskabsanalyse, 2. udg. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1956, 100 s., kr. 8,75.

Formålet med disse to bøger er at danne grundlag for undervisningen i bogholderi ved universiteterne, Polyteknisk Læreanstalt og Den grafiske Højskole.

Den første bog, der er en indføring i elementært bogholderi, er på flere måder nydannende indenfor det pensum, man på universiteterne hidtil har krævet af folk til bogholderiprøven, idet den indeholder et 30 sider langt afsnit om vurderingen af årsregnskabets poster, altså en indførelse i elementær statusteori. Man kan diskutere om dette er noget for nybegyndere i faget, det vil sikkert forekomme særdeles abstrakt for de fleste, selv om afsnittet er systematisk opstillet og velskrevet. Der kan rettes indevnding mod et ord som „kapitalfundamentet“ (s. 107), og der kan rettes indevnding mod det slagordsagtige

i fortolkningen af aktieselskabslovens § 42 (s. 111): „1. Ejendele (aktiver) må aldrig vurderes for højt. forpligtelser (passiver) aldrig for lavt. 2. En fortjeneste må aldrig tages, før den er sikkert konstateret, virkelig til stede, et tab altid, når blot det er ventet eller sandsynligt.“ Men som helhed er fremstillingen sober og nøgtern.

Med hensyn til indførelsen i bogholderiets problematik og praksis, er dét, der berettiger en ny bog, at den rent fremstillingsmæssigt, rent pædagogisk hæver sig over sine forgængere. Og selv om det m. h. t. behandlingen af grundproblemerne er vanskeligt at se forskel på Poul Hansens hidtil anvendte bog og nærværende, har sidstnævnte det fortrin, at årsregnskabets udformning er mere indgående behandlet og at afsnittet om det dobbelte bogholderis grundregler vel er mere logisk i opbygningen. Alene i disse to afsnit ligger en berettigelse af bogen.

Eksemplerne i bogen er sat forbilledlig klart op, om de altid er ganske udtømmende, er mere usikkert.

Selv om der findes specielle lærebøger i gennemskrivningssystemer kunne disse godt behandles mere udførligt, f. eks. på 3–4 sider mod som her en halv.

Men når dette er sagt, må det også siges, at bogen sikkert vil egne sig fortræffeligt til sit formål; den er overskuelig og den indeholder det for en lærebog så vigtige stikordsregister, der her er gjort ret fyldigt.

Svend Jensens bog, *Regnskabsanalyse* er på 99 sider. Regnskabsanalysen blev i Poul Hansens bog fra 1947 klaret på 23 sider, så når man starter på Sv. Jensens fremstilling, regner man med at få meget at vide. Men faktisk står der ikke andet i den end den ganske traditionelle opstilling af en virksomheds rentabilitet, finansiering, likviditet og soliditet, samt noget om dens kreditværdighed. Hvad der navnlig savnes er kriterier til afgørelse af usikkerheden på årsregnskabets enkelte størrelser, al den stund dette i nærværende

fremstilling lægges til grund for samtlige beregninger, incl. bidragsanalyser, som det må være udelukket at lave med årsregnskabet som udgangspunkt.

Hvis man ved „regnskabsanalyse“ forstår opstilling af principielt 4 brøker, forekommer bogen for langtrukken, og hvis man forstår noget mere, hvad man forhåbentlig gør, burde der have stået noget om dette. Hvis man ikke ønsker at omtale andet og mere end de 4 meget elementære relationer, kunne bogen fra et pædagogisk synspunkt sikkert med fordel skæres ned til et enkelt afsnit i foranævnte „Bogføring og årsregnskab“.

Erik Johnsen.

O. Børup og S. Boldsen Gnutzmann,
Kortfattet samfundsøkonomi, 8. udg.,
G. E. C. Gads Forlag, København,
1957. Kr. 9,00.

Inclusive index fylder Børups og Gnutzmanns bog 100 sider. Der er 25 afsnit, så nogen særlig grundig behandling af de enkelte emner er der naturligvis ikke plads til. På den anden side er Børups bog, som har et langt åremål på bagen gennem tiden undergået så mange afpudsninger, at man må undre sig over så megen faktisk viden, det er lykkedes at få med i denne bog.

Den sidste afpudsning, som Gnutzmann ifølge forordet har medvirket til tør dog ikke siges at være gennemført således, at nyere teoretiske landvindinger for nationaløkonomien er kommet med. F. eks. hedder det s. 53 øverst under afsnittet om prisniveauet: „Hvis vore omsætningsmidler forøges, uden at vor varebeholdning vokser i samme grad, bliver prisniveauet højere“. Videre hedder det i afsnittet over kreditinstitutter, s. 62: „Seddelbankens hovedopgave er at sørge for et ordnet pengevæsen og at regulere om-

fanget af kreditgivning til erhvervslivet. Midlet hertil ligger i fastsættelsen af diskontoen.“ Og derfor naturligvis længere nede på siden: „Seddelbanken har magt til gennem kreditregulering at påvirke prisniveauet“. I afsnittet om kapitalrente kan man s. 30 læse: „Når man taler om rente tænkes hyppigt på lånerente, der er vederlaget for lånet af et pengebeløb. Denne er imidlertid ikke nogen selvstændig renteform, idet den er afholdt af det overskud, som kapitalen giver, når den anvendes produktivt. Man kalder denne rente for oprindelig rente. Mellem de to renteformer må der være en vis overensstemmelse. Lånerenterne vil ikke i det lange løb stige op over den oprindelige rente.“

Disse citater virker påfaldende på økonomer, der er udlært i den post-Keyneske periode. De af dem, der ikke er skolet i dogmehistorie vil også kunne lære en række fremmedartede termer som brugsværdi, subjektiv værdi, bytteværdi, objektiv værdi, nydelsesformue og erhvervs kapital. I tilgift får man under afsnittet „Handelsvirksomhed“ følgende oplysninger om Københavns børs, hvor de sidste 5 linier på s. 70 lyder som følger: „Den var først en ren varebørs, men udviklede sig til at være både vare- og fondsbørs. Her handles der især med korn, foderstoffer, frø, kaffe, jern og metaller samt aktier og obligationer, hvis kurser opstår og noteres her.“

Bogens talmateriale er omhyggeligt å jourført, men da man ikke med nogen ret kan sige det samme om den økonomiske teori, som bogen indeholder (den ophørte med at være god latin mod slutningen af tyverne), må man med beklagelse konstatere, at dens „bytteværdi“ er sat for højt i forhold til dens „brugsværdi“, som efter anmelderens mening nærmer sig betænkeligt mod nul.

Erik Johnsen.